

**การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน
ในเขตเทศบาลเมืองกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร**
**The Political Participation of People in Krathumbaen Municipality,
Samut Sakhon Province**

กัญญาณัฐ ไพคำ และณัฏฐา นุชแดง
แหล่งเงินทุนสนับสนุนงานวิจัย มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี
E-Mail : nisai_j@mail.rmutt.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ในเขตเทศบาลเมืองกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร กลุ่มตัวอย่างได้จากการสุ่มจากประชากรผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเทศบาลเมืองกระทุ่มแบน โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ตามตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 370 คน แล้วทำการสุ่มไปยังชุมชนต่าง ๆ ด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมี 3 ลักษณะ คือแบบตรวจสอบรายการ (Check List) แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) และแบบปลายเปิด (Open Form) มีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ .8380 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า

1. การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร โดยรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการเลือกตั้ง อยู่ในระดับปานกลาง ด้านการสมัครรับเลือกตั้งหรือเป็นคณะกรรมการในชุมชน อยู่ในระดับน้อยที่สุด ส่วนด้านการรับรู้ข่าวสารและเผยแพร่ข่าวสาร ด้านการณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง ด้านการร่วมประชุมหรือร่วมชุมนุมเพื่อผลประโยชน์ของชุมชน และด้านการเป็นสมาชิกพรรคการเมือง อยู่ในระดับน้อย

2. ข้อเสนอแนะพบว่า การแบ่งฝักแบ่งฝ่ายทางการเมืองกระทบต่อความสามัคคีในชุมชน ความไม่สะดวกในการแจ้งเหตุทุจริตการเลือกตั้ง ความไม่เป็นกลางทางการเมืองของผู้ใหญ่บ้านและการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบในสิทธิของตนเองภายใต้ระบอบประชาธิปไตย ตามลำดับ

คำสำคัญ: การมีส่วนร่วมของประชาชน การเมือง

Abstract

The objective of this research was to study the political participation of people in Krathumbaen Municipality, Samut Sakhon Province. The subjects were 370 people, selected by using the Table of Krejcie & Morgan and simple random sampling, respectively. The research instrument used for

collecting the data was a 3 part questionnaire including check list, rating scale, and open form with its reliability at .8380. The statistics used to analyze the data were percentage, mean and standard deviation.

The results were as follows:

1. The political participation of people Krathumbaen Municipality, Samut Sakhon Province as a whole was at low level. When considering in each aspect, it was found that the aspects of “Election” was at moderate level; whereas “Applying for election or being community committees” was at least level. In addition the aspects of “Information acknowledgement and broadcasting”, “Campaign for votes”, “Attending the meeting or congregating of community” and “Political party members” were at low levels.

2. The suggestions were that : 1) the political party separation had an effect on the community unity; 2) the declaration of cheating of election was inconvenient; 3) the chiefs of villages were not neutral in politics; and 4) the public relation providing to people about their rights under the democratic system was facilitated, respectively.

Keywords: People’s Participation ; Political

1. บทนำ

การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร เป็นการเมืองภาคประชาชนที่ประชาชนได้รวมตัวกันแสดงพลังทางความคิดเห็นตามสิทธิ และอำนาจอันพึงมี พึงได้ในเรื่องนโยบายการพัฒนาและการใช้จ่ายงบประมาณ ตลอดจนการตรวจสอบนักการเมืองระดับท้องถิ่นด้วยตนเอง เมื่อมีวิกฤตการณ์ปัญหาร่วมกันและประชาชนรู้สึกวิตกกังวลร่วมกันต้องการแก้ไขปัญหาและก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้น เมื่อค้นพบความไม่เป็นธรรม คอรัปชั่น การได้รับผลกระทบต่างจากโครงการของภาครัฐทั้งทางตรงและทางอ้อม ที่ไม่ดีจากโครงการ ของรัฐ มีความต้องการร่วมกันสร้างสรรค์เปลี่ยนแปลงสิ่งไม่ดีให้กลายเป็นสิ่งดี เช่น การเปลี่ยนแปลงนักการเมืองหรือผู้บริหารที่ไม่ดีไปสู่คนที่ดี เป็นต้น รวมไปถึงการรวมตัวกันใช้สิทธิและอำนาจของประชาชน ในการแสดงออกซึ่งจำเป็นต้องคำนึงถึงแนวทางสันติวิธีกฎหมาย และวัฒนธรรมประเพณีที่ดีงามในท้องถิ่นโดยไม่ละเมิดสิทธิและอำนาจของผู้อื่น

จากสถิติการเลือกตั้งทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองกระทุ่มแบนที่ผ่านมา ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมือง คือไปใช้สิทธิเลือกตั้งค่อนข้างน้อย และประชาชนส่วนใหญ่มีความศรัทธาในระบบการเมืองน้อย ทั้งที่ระดับการรับรู้ข้อมูลข่าวสารอยู่ในระดับสูง มีช่องทางในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารที่หลากหลาย แต่ประชาชนยังเพิกเฉยต่อสิทธิและหน้าที่ของตนเองในระบบ

ประชาธิปไตย เป็นที่น่าสังเกตว่าบุคคลเหล่านั้นได้รับอิทธิพลจากสื่อมวลชนมากน้อยแค่ไหน อะไรเป็นปัจจัยในการกระตุ้นให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองมากขึ้น

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการมีส่วนร่วมการเลือกตั้งทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ได้ใช้สิทธิในทางการเมือง เท่ากับเป็นการกระตุ้นให้ประชาชนหันมาสนใจการเมือง ใช้การเมืองในการแก้ไขปัญหาของประเทศ โดยให้ประชาชน มีส่วนร่วมทางการเมืองผ่านกระบวนการเลือกตั้งมากขึ้น จึงเป็นบทพิสูจน์ที่น่าสนใจว่า การมีส่วนร่วมการเลือกตั้งทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองกระทุ่มแบน อยู่ในระดับใด รวมทั้งต้องศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมการเลือกตั้งทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชน ว่าเกี่ยวข้องในเรื่องใดบ้าง การเรียนรู้ทางการเมือง การรับรู้ข้อมูลข่าวสารตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาจะมีส่วนสำคัญต่อการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้งหรือไม่อย่างไร ซึ่งจะมีส่วนช่วยพัฒนาไปสู่การมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับที่สูงขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมการเลือกตั้งทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยในอดีตหรืองานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

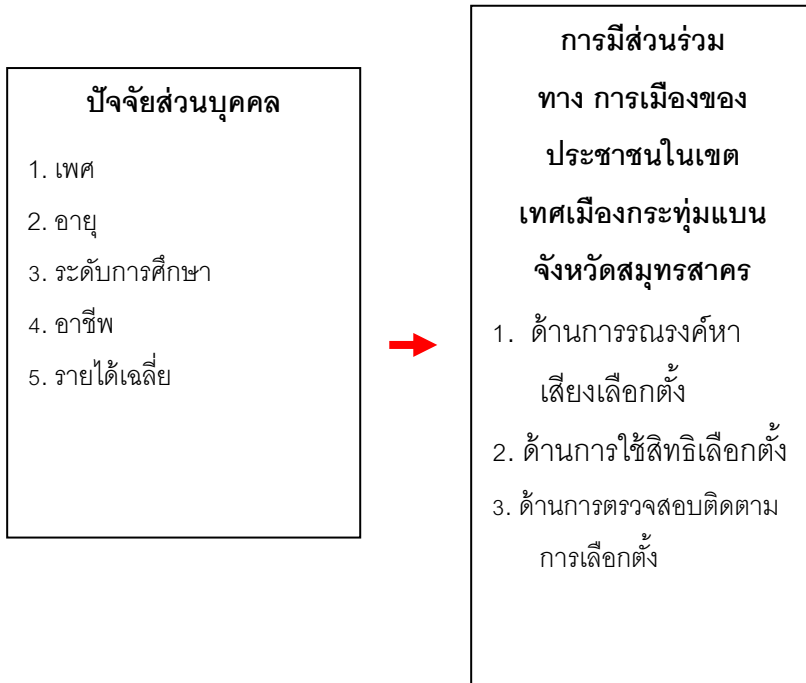
การศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง แนวคิด ทฤษฎีของการมีส่วนร่วมทางการเมืองและค้นคว้างานวิจัยต่างๆ เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ จึงได้กำหนดกรอบไว้ อาทิ แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน การเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย แนวคิดเกี่ยวกับการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองท้องถิ่น แนวคิดเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่น การปกครองท้องถิ่นรูปแบบเทศบาล การเลือกตั้งท้องถิ่น สภาพทั่วไปของเทศบาลเมืองกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

กรอบแนวคิด

จากการทบทวนวรรณกรรมและผลงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทำให้ผู้วิจัยสร้างกรอบแนวคิดในการวิจัย (Conceptual Framework) ดังต่อไปนี้

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

ระเบียบวิธีวิจัย

ประชากร ได้แก่ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเทศบาลเมืองกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร จำนวน 22,347 คน (งานทะเบียนราษฎร, 2558) โดย กลุ่มตัวอย่าง ได้จากการสุ่มตัวอย่างจากประชากร โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan ; อ้างถึงใน ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์, 2542 : 149) ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 370 คน โดยวิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

การสร้างเครื่องมือแบบสอบถามที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลในการศึกษาวิจัย ได้ดำเนินการศึกษาเอกสาร บทความและรายงานการวิจัย เป็นการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับทฤษฎี แนวคิดและหลักการ ตลอดจนแนวคิดและประเด็นการมีส่วนร่วมทางการเมือง หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.8380 ซึ่งผ่านเกณฑ์สามารถนำไปเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลได้

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเทศบาลเมืองกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร วิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่หาค่าร้อยละ (Percentage)
2. วิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร วิเคราะห์ด้วยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
3. ข้อเสนอแนะที่เป็นคำถามปลายเปิด ใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา แล้วแจกแจงความถี่หาค่าร้อยละ (Percentage)

สรุปผลการศึกษา

จากการวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัย ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร โดยรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการเลือกตั้ง อยู่ในระดับปานกลาง ด้านการสมัครรับเลือกตั้งหรือเป็นคณะกรรมการ ในชุมชน อยู่ในระดับน้อยที่สุด ส่วนด้านอื่นๆ อยู่ในระดับน้อย ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการเลือกตั้ง รองลงมาคือด้านการรับรู้และเผยแพร่ข่าวสาร และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือด้านการสมัครรับเลือกตั้งหรือเป็นคณะกรรมการในชุมชน
2. การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการรับรู้ข่าวสารและเผยแพร่ข่าวสาร ประชาชนในเขตเทศบาลเมืองกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร มีส่วนร่วมระดับน้อย ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ เคยแสดงความคิดเห็นทางการเมืองต่อสมาชิกในครอบครัวหรือกลุ่มเพื่อน รองลงมาคือ เคยชักจูงให้ผู้อื่นสนใจติดตามข่าวสารทางการเมือง
3. การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการเลือกตั้ง ประชาชนในเขตเทศบาลเมืองกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร มีส่วนร่วมระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ เคยไปใช้สิทธิเลือกตั้งทั้งระดับชาติและระดับท้องถิ่น รองลงมาคือ เคยรับฟัง การปราศรัยหาเสียง
4. การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง ประชาชนในเขตเทศบาลเมืองกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร มีส่วนร่วมระดับน้อย ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ เคยชักชวนหรือโน้มน้าวให้บุคคลอื่นไปลงคะแนนเลือกตั้ง รองลงมา คือ เคยเข้าร่วมหาเสียงกับกลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมือง
5. การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการร่วมประชุมหรือร่วมชุมนุมเพื่อผลประโยชน์ของชุมชน ประชาชนในเขตเทศบาลเมืองกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร มีส่วนร่วมระดับน้อย ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ เคยร่วมประชุมประชาคมหมู่บ้านเพื่อเสนอปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหามหาหมู่บ้านหรือชุมชน รองลงมาคือ เคยร่วมชุมนุมหรือประชุม ทางการเมืองผ่านสื่อมวลชนในเรื่องเกี่ยวกับผลประโยชน์ของชุมชน

6. การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการเป็นสมาชิกพรรคการเมือง ประชาชนในเขตเทศบาลเมืองกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร มีส่วนร่วมระดับน้อย ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ เคยเข้าร่วมเป็นสมาชิกกลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมือง รองลงมาคือ ในระหว่างมีการเลือกตั้งเคยเป็นเจ้าหน้าที่ของกลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมือง

7. การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการสมัครรับเลือกตั้งหรือเป็นกรรมการในชุมชน ประชาชนในเขตเทศบาลเมืองกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร มีส่วนร่วมระดับน้อยที่สุด ค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ เคยได้รับการเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่ง ในคณะกรรมการต่างๆ ในหมู่บ้านหรือชุมชน รองลงมาคือเคยสมัครรับเลือกตั้งเป็นผู้แทนในระดับชาติและระดับท้องถิ่น

8. ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ประชาชนส่วนใหญ่มีข้อคิดเห็นว่าการแบ่งฝักแบ่งฝ่ายทางการเมืองกระทบต่อความสามัคคีในชุมชน รองลงมามีข้อเสนอแนะว่า ความไม่สะดวกในการแจ้งเหตุทุจริตการเลือกตั้ง ความไม่เป็นกลางทางการเมืองของผู้ใหญ่บ้าน และการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบในสิทธิของตนเองภายใต้ระบอบประชาธิปไตย ตามลำดับ

อภิปรายผล

1. การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร พบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองอยู่ในระดับน้อย ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะพื้นที่เขตเทศบาลเมืองกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร เป็นชุมชนชนบท มีความเป็นอยู่อย่างเรียบง่าย ประชาชนส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับประถมศึกษา และประกอบอาชีพเกษตรกรรม ทำให้ การมีส่วนร่วมทางการเมืองอยู่ในระดับน้อย ซึ่งไม่สอดคล้องกับ วิฑูร จาเจริญ (2547 : บทคัดย่อ) มีระดับความรู้พื้นฐานทางการเมือง ความสนใจการเมือง และการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับปานกลาง ทั้งนี้เนื่องมาจากประชากรที่ศึกษาส่วนใหญ่คนระดับกลาง มีระบบสวัสดิการที่ดี จึงไม่สนใจผลประโยชน์ที่จะได้รับจากระบบการเมือง และ ไม่สอดคล้องกับ สุวิทย์ จันแข่ง (2547 : บทคัดย่อ) ซึ่งเป็นการศึกษาพฤติกรรมการมีส่วนร่วมโดยตรงของประชาชนในตำบลจระเข้เผือก มีองค์ประกอบคือ การไปใช้สิทธิในการเลือกตั้งทุกระดับ ตั้งแต่ปี พ.ศ.2541 เป็นต้นมา ความสนใจเรื่องการเมือง การเป็นผู้รณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง หรือช่วยในการโฆษณาหาเสียงเพื่อสนับสนุนผู้สมัครรับเลือกตั้ง และการติดต่อส่วนตัวกับเจ้าหน้าที่ทางการเมือง โดยพิจารณาจากทุกด้านพบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมระดับปานกลาง ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะบริบทของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร มีความแตกต่างกับข้าราชการและครอบครัวกองบิน 41 และมีความแตกต่างกับประชาชนในองค์การบริหาร ส่วนตำบลจระเข้เผือก ทางด้านอาชีพ และภาค

2. การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการรับรู้ข่าวสารและเผยแพร่ข่าวสาร ประชาชนในเขตเทศบาลเมืองกระทุ่มแบน จังหวัด

สมุทรสาคร มีส่วนร่วมระดับน้อย อาจเป็นเพราะประชาชนในเขตเทศบาลเมืองกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมและรับจ้าง ซึ่งเป็นอาชีพที่ต้องใช้แรงงาน โดยเวลาส่วนใหญ่ใช้ในการหาเลี้ยงชีพ จึงทำให้มีเวลารับรู้ข่าวสารและเผยแพร่ข่าวสารน้อย สอดคล้องกับ ปิยพร ถิตย์ประเสริฐ (2548 : บทคัดย่อ) ผลมาจากปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ประกอบด้วย ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจและสังคม ซึ่งประชาชนส่วนใหญ่มีฐานะทางเศรษฐกิจ และสังคมอยู่ในระดับปานกลางถึงต่ำ ต้องใช้เวลาหาเลี้ยงชีพ ยังส่งผลต่อความสนใจในการติดตามข่าวสารการเลือกตั้งในระดับต่ำ และสอดคล้องกับ เสน่ห์ นนทะโชติ (2534 : บทคัดย่อ) พบว่า ประชาชนในชุมชนชนบทโดยเฉลี่ยมีระดับการสื่อสารทางการเมืองและระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองค่อนข้างต่ำ

3. การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการเลือกตั้ง ประชาชนในเขตเทศบาลเมืองกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร มีส่วนร่วมระดับปานกลาง อาจเป็นเพราะ ในปัจจุบัน ประชาชนให้ความสำคัญกับการเลือกตั้ง ทั้งการเลือกตั้งท้องถิ่นหรือการเลือกตั้งระดับชาติ โดยส่วนราชการต่างๆ ได้ส่งเสริมให้มีการประชาสัมพันธ์ ณรงค์เกี่ยวกับการเลือกตั้ง รวมทั้งทำความเข้าใจกับประชาชนถึงสิทธิหรือหน้าที่ของตนเองตามระบอบประชาธิปไตย ประกอบกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2550 มาตรา 72 ได้บัญญัติว่า บุคคลมีหน้าที่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งทำให้ประชาชนตระหนักถึงสิทธิและหน้าที่ของตนเองตามระบอบประชาธิปไตย แต่เนื่องด้วยมีการเลือกตั้งบ่อย ทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่น ทำให้ประชาชนบางส่วนเบื่อหน่ายการเลือกตั้ง และประชาชนส่วนหนึ่งไปประกอบอาชีพที่ต่างจังหวัด ทำให้มาใช้สิทธิเลือกตั้งน้อย ซึ่งผลการศึกษาไม่สอดคล้องกับ สุกิจ สุภกิจเจริญ (2535 : บทคัดย่อ) พบว่าการมีส่วนร่วมทางการเมืองของกลุ่มตัวอย่างประชากรตัวอย่าง ผู้ตอบคำถามร้อยละ 77.7 ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ซึ่งถือเป็นระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่สูง และไม่สอดคล้องกับ ชิงชัย สิริโวหาร (2550 : บทคัดย่อ) พบว่า ประชาชนไปลงคะแนนเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะการศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมือง ของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการเลือกตั้ง กลุ่มตัวอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งสภาพทางเศรษฐกิจและสังคมแตกต่างจากภาคเหนือ และจากสถิติการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา เมื่อวันที่ 2 มีนาคม 2551 (สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง, 2551: 43) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีผู้มาใช้สิทธิร้อยละ 55.48 ส่วนภาคเหนือที่มีผู้มาใช้สิทธิร้อยละ 62.63 และเมื่อพิจารณารายจังหวัด พบว่าจังหวัดบุรีรัมย์มาใช้สิทธิร้อยละ 49.03 ส่วนจังหวัดเชียงใหม่ และจังหวัดพิษณุโลก ที่มีผู้มาใช้สิทธิร้อยละ 70.12 และ 56.37 ตามลำดับ

4. การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง ประชาชนในเขตเทศบาลเมืองกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร มีส่วนร่วมระดับน้อย อาจเป็นเพราะในการจัดการเลือกตั้งคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด มุ่งเน้นการประชาสัมพันธ์การเลือกตั้งในด้านอื่นๆ ดังนั้นผู้ที่เข้าร่วมกิจกรรมการรณรงค์จึงเป็นเด็ก

นักเรียนที่ส่วนใหญ่ยังไม่มีสิทธิเลือกตั้ง สอดคล้องกับ ชิงชัย ศิริโวหาร (2550 : บทคัดย่อ) พบว่า ด้านการณรงค์หาเสียง มีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อย

5. การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการร่วมประชุมหรือร่วมชุมนุมเพื่อผลประโยชน์ของชุมชน ประชาชนในเขตเทศบาลเมืองกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร มีส่วนร่วมระดับน้อย อาจเป็นเพราะ วิถีชีวิตของชนบทรักสงบ เรียบง่าย ถ้อยทีถ้อยอาศัย ซึ่งภูมิประเทศที่ตั้งของเขตเทศบาลเมืองกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร มีความอุดมสมบูรณ์ มีแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร ทุกหมู่บ้าน มีการจัดตั้งกลุ่มอาชีพ เพื่อรับการสนับสนุนวัตถุดิบหรืองบประมาณจากเทศบาลเมืองกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ประกอบกับเทศบาลเมืองกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร มีการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล การพัฒนากระจายสู่ชุมชนอย่างเสมอภาค ทำให้ไม่เกิดมูลเหตุให้เกิดการชุมนุมเรียกร้องประโยชน์ของชุมชน สอดคล้องกับ ศิริเพชร อมาตยานนท์ (2548 : บทคัดย่อ) พบว่า ด้านการมีส่วนร่วมในลักษณะการประท้วงหรือทักท้วง ประชาชนส่วนใหญ่ไม่เคยทักท้วงหรือประท้วง และไม่เคยมีส่วนร่วมทักท้วงหรือประท้วง การทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแขกโสภณ และเมื่อมีการทักท้วงหรือประท้วง ประชาชนส่วนใหญ่ไม่ทราบว่ามี การทักท้วงหรือประท้วงดังกล่าว

6. การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการเป็นสมาชิกพรรคการเมือง ประชาชนในเขตเทศบาลเมืองกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร มีส่วนร่วมระดับน้อย อาจเป็นเพราะ สภาพทางเศรษฐกิจและสังคม เนื่องจากเป็นสังคมชนบท มีรายได้จากการเกษตรและรับจ้างเป็นหลัก ดังนั้น เวลาส่วนใหญ่จึงต้องใช้ในการประกอบอาชีพ จึงไม่ให้ความสำคัญกับการเข้าร่วมเป็นสมาชิกพรรคการเมือง ซึ่งผลการศึกษาไม่สอดคล้องกับ ชิงชัย ศิริโวหาร (2550 : 48) พบว่า ด้านการสมัครเข้าเป็นสมาชิกพรรคการเมืองอย่างเป็นทางการ ประชาชนมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะห้วงระยะเวลาที่ศึกษามีความแตกต่างกัน สภาพพื้นที่ที่แตกต่างกัน บริบทของสังคมที่ไม่เหมือนกัน ประกอบกับ ชิงชัย ศิริโวหาร ได้อภิปรายผลไว้ว่า จากการทำงานในพื้นที่ และกระแสนิยมของพรรคการเมืองหนึ่งซึ่งถูกยุบไปแล้ว ได้มีการให้ประชาชนสมัครเป็นสมาชิกพรรคประชาชนก็ได้มีการสมัครมากพอสมควร

7. การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการสมัครรับเลือกตั้งหรือเป็นกรรมการในชุมชน ประชาชนในเขตเทศบาลเมืองกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร มีส่วนร่วมระดับน้อยที่สุด อาจเป็นเพราะสภาพทางเศรษฐกิจ ของประชาชนมีรายได้อยู่ในระดับต่ำ และระดับการศึกษาของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับประถมศึกษา ซึ่งการสมัครรับเลือกตั้ง อาจต้องใช้เงินทุนสูง และการที่จะได้รับการเสนอให้เป็นคณะกรรมการต่างๆในชุมชน อาจต้องเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ เป็นที่ยอมรับของชุมชน ซึ่งผลการศึกษา ไม่สอดคล้องกับ ชิงชัย ศิริโวหาร (2550 : 49) ที่พบว่า ด้านการ

สมัครเข้ารับเลือกตั้ง ไม่มีผู้สมัครเข้ารับเลือกตั้งเป็นกลุ่มตัวอย่าง ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะห้วงระยะเวลาที่ศึกษา มีความแตกต่างกัน สภาพพื้นที่ที่แตกต่างกัน บริบทของสังคมที่ไม่เหมือนกัน

8. ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง ของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ประชาชนส่วนใหญ่มีข้อคิดเห็นว่าการแบ่งฝัก แบ่งฝ่ายทางการเมืองกระทบต่อความสามัคคีในชุมชน อาจเป็นเพราะในปัจจุบันกลุ่ม หรือการเมืองระดับชาติ ได้ก่อให้เกิดความแตกแยก

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1. การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร โดยรวมอยู่ในระดับน้อย ดังนั้น เทศบาลเขตเทศบาลเมืองกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ควรส่งเสริมหรือเพิ่มช่องทางให้ประชาชนรับรู้ข่าวสารทางการเมือง หรือการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง
2. การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการรับรู้ข่าวสารและเผยแพร่ข่าวสาร อยู่ในระดับน้อย เขตเทศบาลเมืองกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ควรมีการพัฒนาปรับปรุง หรือเพิ่มประสิทธิภาพช่องทางการรับรู้ข่าวสารของประชาชน ให้หลากหลายยิ่งขึ้น
3. การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง อยู่ในระดับน้อย เขตเทศบาลเมืองกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ควรส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีบทบาทในการรณรงค์การเลือกตั้งให้มากยิ่งขึ้น
4. การมีส่วนร่วมทางการเมืองด้านการรับสมัครรับเลือกตั้งหรือเป็นคณะกรรมการ ในชุมชน อยู่ในระดับน้อยที่สุด ดังนั้น เทศบาลควรนำข้อมูลส่วนนี้ไปใช้ในการวางแผน ในการกระตุ้นหรือส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมหรือมีบทบาทในชุมชน มากยิ่งขึ้น
5. ประชาชนในเขตเทศบาลเมืองกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ได้มีข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมว่า การแบ่งฝักแบ่งฝ่ายทางการเมืองกระทบต่อความสามัคคีในชุมชน ดังนั้น เทศบาลควรเร่งส่งเสริมให้เกิดความสามัคคีในชุมชน มิให้เกิดการแบ่งฝักแบ่งฝ่ายทางการเมือง

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

1. ควรมีการศึกษาแนวทางการส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมือง เพื่อส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาระบอบประชาธิปไตยอย่างแท้จริง
2. ควรมีการศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง ซึ่งจะเป็นข้อมูลให้เทศบาลนำไปวางแผนและดำเนินการได้อย่างเป็นรูปธรรม

บรรณานุกรม

- จิราภรณ์ สารศรี. (2551). การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลไทยสามัคคี. ปร.ม. บุรีรัมย์ : บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
- ชิงชัย ศิริโวหาร. (2550). การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน : กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านน้อยชุมชีเหล็ก อำเภอนิคมบ่งพร่าง จังหวัดพิษณุโลก. รายงานการค้นคว้าอิสระ ปร.ม. (การปกครองท้องถิ่น). ขอนแก่น. วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น. มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- เทศบาลตำบลหนองแวง. (2555). แบบบันทึกประมวลผลการรวมคะแนนเลือกตั้ง. บุรีรัมย์ : เทศบาลตำบลหนองแวง. เทศบาลตำบลหนองแวง. (2555). แผนพัฒนาสามปี (พ.ศ.2555 – 2557). บุรีรัมย์ : เทศบาลตำบลหนองแวง.
- นพดล ลำราญพงษ์. (2552). การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลโคก อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์. วิทยานิพนธ์ ร.ม. (รัฐศาสตร์) มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- นฤฎีกาล ศรีจันทร์โท. (2552). การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนาภู อำเภอยางสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม. วิทยานิพนธ์ ปร.ม. (รัฐประศาสนศาสตร์). มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- รู้รอบประเทศไทย. (2555). สภาพและปัญหาของการปกครองท้องถิ่นไทยโดยภาพรวม วันที่ 30 กันยายน 2555
- พัฒนาการทางการเมืองไทย.
- นนทบุรี : มหาวิทยาลัย
- สุโขทัยธรรมนิราช.
- วิฑูร จำเจริญ. (2547). การมีส่วนร่วมทางการเมืองของข้าราชการและครอบครัวกองบิน 41 กองพลบินที่ 3 กองบัญชาการยุทธทางอากาศ. การค้นคว้าอิสระ ศศ.ม. (สังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา) เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- วิโรจน์ เฮ่ประโคน. (2551). การเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดโดยตรง : ศึกษากรณีองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์ ร.ม. (รัฐศาสตร์) กรุงเทพฯ ฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมนิราช.
- ศิริเพชร อมาตยานนท์. (2548). การมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่น ของประชาชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวงโสภพระ อำเภอยาง จังหวัดขอนแก่น. การศึกษาค้นคว้าอิสระ ปร.ม. (รัฐประศาสนศาสตร์) มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สัมพันธ์ เตชะอริก และคนอื่นๆ. (2546). อบต. เทศบาล อบจ. ขอนแก่น. สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาลัยวิทยาลัยขอนแก่น.

สวัสดิ์ เพชรขาว. (2550). **การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน : กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลที่วัง อำเภอบึงสามพัน จังหวัดนครราชสีมา**. รายงานการค้นคว้าอิสระ ปร.ม. (วิชาการปกครองท้องถิ่น) ขอนแก่น: วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

สุจินตนา โสภะเวทย์. (2552). **การมีส่วนร่วมในการใช้สิทธิทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลหนองสองห้อง อำเภอบึงสามพัน จังหวัดหนองคาย**. การศึกษาค้นคว้าอิสระ ปร.ม. (วิชา นโยบายสาธารณะ) มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย มหาสารคาม.

สุวิทย์ จันเช่ง. (2547). **การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลระเ้งเผือก อำเภอด่านมะขามเตี้ย จังหวัดกาญจนบุรี**. วิทยานิพนธ์ ร.ม.(รัฐศาสตร์). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง. (2551). **สถิติข้อมูลการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา** : กรุงเทพฯ.

สำเริง รักษาสัตย์. (2551). **การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลห้วยราช อำเภอบัวชุม จังหวัดบุรีรัมย์**. วิทยานิพนธ์ ปร.ม.(รัฐประศาสนศาสตร์). บุรีรัมย์ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.

อมรศักดิ์ พงศ์พศมภ์. (2553). **ระบอบรัฐสภา (1) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร**. ค้น เมื่อวันที่ 9 พฤศจิกายน 2553. แหล่งที่มา <http://www.oknation.net/blog/korung>.

Holloway, W. V. (1951). **State and Local Government in the United States**. New York : McGraw - Hill.

Wit , D. (1967) . **A Comparative Survey of Local Government and Administration**. Bangkok : Kurusapha Press.